

Bruksela, 5 czerwca 2023 r.
(OR. en)

10161/23

SAN 346
PHARM 91
COVID-19 23
JAI 782
POLGEN 51
FRONT 197
FREMP 175
IPCR 41
VISA 122

MI 479
TRANS 226
COCON 36
COMIX 278
SCHENGEN 26
AVIATION 114
RELEX 683
TOUR 22

PISMO PRZEWODNIE

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	5 czerwca 2023 r.
Do:	Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2023) 296 final
Dotyczy:	Wniosek dotyczący ZALECENIA RADY w sprawie przystąpienia do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych ustanowionej przez Światową Organizację Zdrowia oraz w sprawie tymczasowych ustaleń służących ułatwieniu podróży międzynarodowych w związku z upływem okresu obowiązywania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/953

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2023) 296 final.

Załącznik: COM(2023) 296 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 5.6.2023 r.
COM(2023) 296 final

Wniosek

ZALECENIE RADY

w sprawie przystąpienia do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych ustanowionej przez Światową Organizację Zdrowia oraz w sprawie tymczasowych ustaleń służących ułatwieniu podróży międzynarodowych w związku z upływem okresu obowiązywania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/953

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/953 z dnia 14 czerwca 2021 r. w sprawie ram wydawania, weryfikowania i uznawania interoperacyjnych zaświadczeń o szczepieniu, o wyniku testu i o powrocie do zdrowia w związku z COVID-19 (unijne cyfrowe zaświadczenie COVID) w celu ułatwienia swobodnego przemieszczania się w czasie pandemii COVID-19¹ było kluczowym elementem europejskiej reakcji na pandemię COVID-19. Jego szybkie przyjęcie i wdrożenie umożliwiło obywatelom Unii swobodne i bezpieczne przemieszczanie się podczas pandemii, a europejskiemu sektorowi turystycznemu – otwarcie przed nadejściem lata 2021 r.

Unijne cyfrowe zaświadczenie COVID stanowi duży sukces w ramach europejskich działań na rzecz przeciwdziałania pandemii COVID-19 i łagodzenia jej skutków dla społeczeństw i gospodarek. Szybko stało się standardem w Europie i poza nią, a do systemu², oprócz 27 państw członkowskich, podłączonych jest 51 państw trzecich i terytoriów³. Unijne cyfrowe zaświadczenie COVID, wydane w ponad dwóch miliardach egzemplarzy, przyniosło obywatelom i rezydentom Unii znaczne korzyści. Ułatwiło swobodne przemieszczanie się w obrębie Unii, gdy ze względu na pandemię uznano za konieczne wprowadzenie ograniczeń związanych z podróżą, oraz umożliwiło skoordynowane zniesienie tych ograniczeń, gdy tylko stało się to możliwe. Dzięki wymiarowi zewnętrznemu unijne cyfrowe zaświadczenie COVID okazało się również najpowszechniej stosowanym rozwiązaniem i narzędziem wspierającym bezpieczne podróże międzynarodowe i odbudowę na szczeblu globalnym. Wszystkie państwa trzecie i terytoria, które wydają zaświadczenia objęte decyzją Komisji przyjętą na podstawie art. 3 ust. 10 lub art. 8 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/953, gdy wymagają udowodnienia statusu w zakresie szczepienia, wyniku testu lub powrotu do zdrowia w związku z COVID-19 od przybywających podróżnych, uznają unijne cyfrowe zaświadczenia COVID.

W czerwcu 2022 r. współprawodawcy przedłużyli okres obowiązywania rozporządzenia (UE) 2021/953 o rok w celu zapewnienia, aby podróżni mogli nadal korzystać ze swoich zaświadczeń, jeżeli znaczne pogorszenie sytuacji epidemiologicznej sprawi, że państwa

¹ Dz.U. L 211 z 15.6.2021, s. 1. Rozporządzeniu temu towarzyszy rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/954 z dnia 14 czerwca 2021 r. w sprawie ram wydawania obywatelom państw trzecich legalnie przebywającym lub zamieszkującym na terytoriach państw członkowskich w czasie pandemii COVID-19 interoperacyjnych zaświadczeń o szczepieniu, o wyniku testu i o powrocie do zdrowia w związku z COVID-19 (unijne cyfrowe zaświadczenie COVID), oraz weryfikowania i uznawania takich zaświadczeń (Dz.U. L 211 z 15.6.2021, s. 24), które rozszerza ramy unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID na obywateli państw trzecich, którzy legalnie przebywają lub zamieszkują na terytorium państwa członkowskiego i którzy są uprawnieni do podróżowania do innych państw członkowskich zgodnie z prawem Unii.

² Podłączenie takich państw trzecich do bramy sieciowej zapewniającej interoperacyjność ram zaufania ustanowionych na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/953 („unijna brama sieciowa”) wynika z decyzji wydanych przez Komisję na podstawie art. 3 ust. 10 lub art. 8 ust. 2 tego rozporządzenia. Te decyzje Komisji nie stanowią podstawy prawnej do korzystania z unijnych zaświadczeń w państwie trzecim (lub do podróżowania do państwa trzeciego).

³ Ze względu na znaczenie dla Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym rozporządzenie w sprawie unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID zostało do tego porozumienia włączone i jako takie ma również zastosowanie do Islandii, Liechtensteinu i Norwegii (decyzja Wspólnego Komitetu EOG nr 187/2021 z dnia 30 czerwca 2021 r. zmieniająca załącznik V (Swobodny przepływ pracowników) i załącznik VIII (Prawo przedsiębiorczości) do Porozumienia EOG (Dz.U. L 124 z 8.5.2008, s. 20)).

członkowskie będą musiały tymczasowo przywrócić ograniczenia związane z podróżą w obrębie UE.

Rozporządzenie (UE) 2021/953 przestanie obowiązywać z dniem 30 czerwca 2023 r. Ze względu na fakt, że obecnie brak jest jakichkolwiek ograniczeń związanych z podróżą wewnątrz UE, oraz biorąc pod uwagę, że kontekst epidemiologiczny skłonił Światową Organizację Zdrowia (WHO) do ogłoszenia, w dniu 5 maja 2023 r., zakończenia stanu zagrożenia zdrowia publicznego o zasięgu międzynarodowym, za jakie uznano COVID-19, rozporządzenie nie może już służyć deklarowanemu celowi, w związku z czym przedłużenie jego obowiązywania nie byłoby uzasadnione.

Skuteczność unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID w umożliwianiu swobodnego przemieszczania się i podróżowania nawet w trudnych okolicznościach pandemii przyniosła wnioski na przyszłość. Unia uznała za priorytet opracowanie strategii politycznych i narzędzi niezbędnych do lepszego przygotowania się na przyszłe kryzysy zdrowotne. Główny filar tej gotowości stanowią korzyści płynące ze stosowania rozwiązań cyfrowych do łagodzenia wpływu chorób zakaźnych na zdolność obywateli i przedsiębiorstw do podróżowania⁴. Korzyści związane z taką gotowością są obecnie wykorzystywane na szczeblu globalnym.

WHO opracowuje w tym kontekście globalną sieć cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych, której struktura wykorzystuje ramy zaufania, zasady i otwarte technologie związane z unijnymi cyfrowymi zaświadczeniami COVID. W celu zagwarantowania, by zaświadczenia stosowane na całym świecie były nadal, w razie potrzeby, możliwe do zweryfikowania, nawet gdy rozporządzenie (UE) 2021/953 przestanie obowiązywać, należy zachęcać państwa członkowskie do przyłączenia się do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO, gdy tylko będzie ona dostępna, aby wspierać stosowanie europejskiej technologii i specyfikacji dotyczących zaświadczeń COVID-19 w globalnej infrastrukturze.

W dniu 20 grudnia 2022 r. Rada przyjęła konkluzje, w których wezwała Komisję do „zbada[nia] wartość[ci] dodan[ej] cyfrowej wersji zaświadczeń o szczepieniu, uwzględniając przy tym doświadczenia z europejskimi infrastrukturami cyfrowymi i innymi istniejącymi narzędziami, takimi jak międzynarodowe świadectwo szczepienia lub profilaktyki”⁵. Globalna sieć cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych tworzona przez WHO, której centralnym elementem są ramy zaufania unijnych cyfrowych zaświadczeń COVID, jest opracowywana z myślą o umożliwieniu globalnej interoperacyjności i weryfikacji takich zaświadczeń. Powinna ona zatem stanowić globalną odpowiedź na wezwanie sformułowane w tych konkluzjach Rady.

Globalna sieć cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO zapewni też ważną możliwość wykorzystania doświadczeń zdobytych podczas pandemii COVID-19 do łagodzenia skutków przyszłych kryzysów zdrowotnych. Można oczekiwać, że jej dalszy rozwój umożliwi państwom członkowskim zaangażowanie się w wydawanie, uznawanie i weryfikację zaświadczeń, a także wykorzystywanie tej sieci do celów cyfryzacji międzynarodowego świadectwa szczepień i profilaktyki, jeżeli takie rozwiązanie znajdzie potwierdzenie w formie

⁴ Zalecenie 3 – Opracowanie odpowiednich narzędzi unijnych na wypadek kryzysów w przyszłości: Europejski Trybunał Obrachunkowy, [sprawozdanie specjalne 01/2023: „Narzędzia ułatwiające podróżowanie po UE podczas pandemii COVID-19” \(europa.eu\)](#).

⁵ Konkluzje w sprawie szczepień jako jednego z najsukuteczniejszych narzędzi zapobiegania chorobom i poprawy zdrowia publicznego (Dz.U. C 484/18 z 20.12.2022, s. 18).

przyjęcia poprawek do Międzynarodowych przepisów zdrowotnych (IHR)⁶. Globalną sieć cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO można również wykorzystać do wsparcia cyfryzacji i poświadczania autentyczności rejestrów rutynowych szczepień, a także na potrzeby innych przyszłych przypadków użycia w dziedzinie zdrowia cyfrowego. Takie ewentualne przyszłe zmiany – oparte na wnioskach wyciągniętych z pandemii COVID-19 i międzynarodowym sukcesie unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID – stanowiłyby istotny wkład w światowy program na rzecz zdrowia.

W bardzo krótkim horyzoncie czasowym ograniczona liczba państw na całym świecie⁷ będzie wciąż wymagać dowodu szczepienia, wyniku testu lub powrotu do zdrowia w związku z COVID-19 jako warunków wjazdu. Należy unikać sytuacji, w których obywatel Unii lub osoba zamieszkała w Unii są proszeni o okazanie zaświadczenia COVID w państwie trzecim i nie mogą go łatwo przedstawić, ponieważ system unijnych cyfrowych zaświadczeń COVID już nie funkcjonuje – stanowiłoby to bowiem ograniczenie w podróżach międzynarodowych wszelkimi środkami transportu. Obecnie trudno ocenić, jak długo państwa te utrzymają w mocy takie wymogi dotyczące wjazdu związane z COVID-19, w tym w okresie po dniu 1 lipca 2023 r. Ponieważ nie ma pewności co do rozwoju sytuacji epidemiologicznej, nie można również wykluczyć, że niektóre spośród 51 państw trzecich i terytoriów obecnie podłączonych do systemu unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID mogłyby ponownie wprowadzić wymogi dotyczące podróży, podczas gdy także inne państwa spoza systemu mogłyby utrzymać lub ponownie nałożyć szczególne wymogi dotyczące wjazdu.

Jest zatem pożądane, aby obywatele i rezydenci Unii podróżujący poza Unię nadal mieli do dyspozycji środki na potwierdzenie swojego statusu związanego z COVID-19, ilekroć zostaną o to wyraźnie poproszeni w związku z podróżą poza Unię po dniu 1 lipca 2023 r. Ponadto obywatele i rezydenci Unii powinni korzystać z dostępności takich zaświadczeń do celów zapewnienia ciągłości opieki.

W praktyce unijne cyfrowe zaświadczenia COVID były wykorzystywane nie tylko w przypadku podróży, ale również przez służby zdrowia, do celów ciągłości opieki, takiej jak szczepienia w kontekście transgranicznym. Zaświadczenia o szczepieniu wydane przez jedno państwo członkowskie, potwierdzające wcześniejsze szczepienia, mogą być na przykład wykorzystywane przez pracowników służby zdrowia w innym państwie członkowskim lub w państwie trzecim w celu podania kolejnej dawki. W podobny sposób przydatne do przekazywania informacji na temat wcześniejszego zakażenia COVID-19 były również zaświadczenia o powrocie do zdrowia.

Ponadto, ponieważ nie można wykluczyć ponownego wzrostu liczby przypadków COVID-19 lub wystąpienia innej choroby w dowolnej części świata, jedno lub kilka państw członkowskich mogłoby w przyszłości wprowadzić nowe środki ochrony zdrowia publicznego ograniczające wjazd na ich terytorium osób z państw trzecich. Aby zapewnić odpowiednie uwzględnienie problemów dotyczących zdrowia publicznego, które uzasadniałyby takie środki, państwa członkowskie powinny mieć możliwość dalszego polegania na zaświadczeniach wydawanych przez państwa trzecie zgodnie z technologią i normami stanowiącymi podstawę systemu unijnych cyfrowych zaświadczeń COVID.

⁶ Sprawozdanie Komitetu ds. Przeglądu dotyczące poprawek do Międzynarodowych przepisów zdrowotnych (2005). 6 lutego 2023 r. https://apps.who.int/gb/wgihhr/pdf_files/wgihhr2/A_WGIHR2_5-en.pdf

⁷ Wedle dostępnych informacji w maju 2023 r. w trzech państwach podłączonych do unijnej bramy sieciowej nadal obowiązują pewne ograniczenia związane z COVID-19 (Filipiny, Indonezja i Togo). Poza kontekstem unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID Chiny nadal stosują ponadto wymogi dotyczące przeprowadzania testów.

Gdyby państwa członkowskie miały wprowadzić takie ogólne środki ochrony zdrowia publicznego w wyniku ponownego wzrostu liczby przypadków COVID-19⁸, pożądane jest zatem, aby posiadały one ramy niezbędne do dalszego uznawania zaświadczeń wydawanych przez państwa trzecie, których systemy są interoperacyjne z unijnym cyfrowym zaświadczeniem COVID.

Ważne jest zapewnienie płynnego przejścia dla państw członkowskich od podłączenia do unijnej bramy sieciowej, która stanowi centralny element ram zaufania unijnych cyfrowych zaświadczeń COVID, do podłączenia do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO. Oba systemy mogłyby w związku z tym przez ograniczony czas działać równolegle (3 miesiące). Aby zapewnić weryfikowalność unijnych cyfrowych zaświadczeń COVID w okresie przejściowym, klucze publiczne państw i terytoriów podłączonych do unijnej bramy sieciowej zostaną udostępnione w ramach globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO. Proponuje się w tym celu zachęcanie państw członkowskich do odnowienia kluczy publicznych przed dniem 30 czerwca 2023 r. oraz, po podłączeniu do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO, do zapewnienia synchronizacji obu systemów do dnia 30 września 2023 r. W związku z powyższym Komisja zamierza w dalszym ciągu finansować działanie unijnej bramy sieciowej za pośrednictwem programu „Cyfrowa Europa” w okresie przejściowym.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

W związku z tym, że rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/953 przestanie obowiązywać, zalecenie, którego dotyczy niniejszy wniosek, ma na celu ułatwienie podróży międzynarodowych i usunięcie barier w tych podróżach oraz wspieranie gotowości państw członkowskich, gdyby musiały one, zgodnie z podejściem zalecanym w zaleceniu Rady (UE) 2022/2548, wprowadzić środki ochrony zdrowia publicznego przy wjeździe na ich terytorium osób podróżujących z państw trzecich.

Jednocześnie proponowane zalecenie przyczynia się do zapewnienia ciągłości opieki w kontekście transgranicznym (w tym z uwzględnieniem państw trzecich) i do zapobiegania rozprzestrzenianiu się COVID-19 ze względu na zachęcanie do dalszego wydawania zaświadczeń COVID-19 po upływie okresu obowiązywania rozporządzenia (UE) 2021/953 w dniu 30 czerwca 2023 r.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Niniejsze zalecenie jest zgodne z innymi politykami Unii, w tym politykami dotyczącymi stosunków zewnętrznych.

W dniu 3 maja 2022 r. Komisja opublikowała wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie europejskiej przestrzeni danych dotyczących zdrowia⁹, w którego art. 13 zaproponowano możliwość świadczenia za pośrednictwem serwisu MyHealth@EU dodatkowych usług, które ułatwiają wymianę lub weryfikację systemów cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych. W ramach tych dodatkowych usług należy dążyć do interoperacyjności z systemami ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym. Niniejszemu zaleceniu przyświeca ten sam cel.

⁸ Aby zapoznać się z zalecanym podejściem na wypadek, gdyby takie środki okazały się konieczne, zob. zalecenie Rady (UE) 2022/2548 z dnia 13 grudnia 2022 r. w sprawie skoordynowanego podejścia do podróżowania do Unii podczas pandemii COVID-19 i zastępujące zalecenie Rady (UE) 2020/912 (Dz.U. L 328 z 22.12.2022, s. 146).

⁹ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskiej przestrzeni danych dotyczących zdrowia (COM(2022) 197 final).

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Wniosek opiera się na art. 168 ust. 6 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), który stanowi podstawę do przyjmowania zaleceń Rady w dziedzinie zdrowia publicznego, oraz art. 292 TFUE w związku z art. 91 i art. 100 ust. 2 TFUE, które stanowią podstawę do przyjmowania zaleceń Rady w dziedzinie transportu.

Dzięki zalecanym środkom dotyczącym uznawania zaświadczeń o szczepieniu, o wyniku testu lub o powrocie do zdrowia w związku z COVID-19, wydanych przez państwa trzecie, oraz połączenia z globalną siecią cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO osiągnięcie wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzkiego będzie łatwiejsze. Środki te przyczyniają się do poprawy gotowości w zakresie zdrowia publicznego w przypadku ponownego wzrostu liczby przypadków COVID-19.

Ponadto gdyby państwa członkowskie przyjęły skoordynowane podejście, które zaproponowano w niniejszym wniosku dotyczącym zalecenia, ułatwiłoby to podróże międzynarodowe i sprawne świadczenie usług transportu międzynarodowego, dzięki ciągłej dostępności zaświadczeń COVID-19 nawet po upływie okresu obowiązywania rozporządzenia (UE) 2021/953.

• Pomocniczość

Spójne podejście do ciągłej możliwości wydawania zaświadczeń COVID-19 stosownie do potrzeb przyniosłoby korzyści obywatelom lub rezydentom Unii, a także przewoźnikom. Dołączenie do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO stanowiłoby wspólne rozwiązanie pozwalające na dalsze wydawanie zaświadczeń COVID-19. Uczestnictwo w tej sieci przyczyniłoby się do dostosowania norm dotyczących zaświadczeń zdrowotnych w skali światowej oraz do ustanowienia systemu uznawania cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych na potrzeby podróży międzynarodowych i ciągłości opieki.

• Proporcjonalność

Niniejszy wniosek uwzględnia zbliżające się zakończenie obowiązywania rozporządzenia (UE) 2021/953 oraz jednoczesną potrzebę zapewnienia, aby obywatele i rezydenci UE podróżujący poza Unię nadal dysponowali środkami potwierdzającymi ich status związany z COVID-19, a także wniesienia wkładu w skoordynowane podejście do zaświadczeń, które są wciąż wydawane przez państwa trzecie zgodnie ze specyfikacjami określonymi w tym rozporządzeniu. W związku z tym wniosek jest odpowiedni do osiągnięcia zamierzonych celów i nie wykracza poza to, co jest konieczne i proporcjonalne.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

• Oceny *ex post*/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa

Nie dotyczy.

• Konsultacje z zainteresowanymi stronami

W niniejszym wniosku uwzględniono wcześniejsze dyskusje z państwami członkowskimi w kontekście wdrażania rozporządzenia (UE) 2021/953. Nie przeprowadzono oceny skutków, chociaż we wniosku wzięto pod uwagę zmieniające się środki wprowadzane przez państwa trzecie w odniesieniu do warunków wjazdu na ich terytorium w kontekście pandemii COVID-19 oraz wszystkie dostępne istotne dowody.

- **Prawa podstawowe**

Niniejsze proponowane zalecenie Rady nie narusza praw podstawowych i respektuje zasady uznane w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności prawo do ochrony danych osobowych określone w art. 8.

4. WPLYW NA BUDŻET

Brak.

ZALECENIE RADY

w sprawie przystąpienia do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych ustanowionej przez Światową Organizację Zdrowia oraz w sprawie tymczasowych ustaleń służących ułatwieniu podróży międzynarodowych w związku z upływem okresu obowiązywania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/953

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 168 ust. 6 oraz art. 292 w związku z art. 91 i art. 100 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Unijne cyfrowe zaświadczenie COVID, wprowadzone rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/953¹⁰, szybko stało się globalnym standardem w zakresie zaświadczeń o szczepieniu, o wyniku testu i o powrocie do zdrowia, przy czym oprócz 27 państw członkowskich do systemu podłączonych zostało 51 państw trzecich i terytoriów. Dzięki wymiarowi zewnętrznemu unijne cyfrowe zaświadczenie COVID okazało się również najpowszechniej stosowanym rozwiązaniem i narzędziem wspierającym bezpieczne podróże międzynarodowe i odbudowę na szczęblu globalnym. Korzystanie z cyfrowych zaświadczeń COVID sprzyjało, oprócz podróżowania, także ciągłości szczepień w kontekście transgranicznym.
- (2) Unijne cyfrowe zaświadczenie COVID miało zasadnicze znaczenie dla zagwarantowania swobodnego przemieszczania się i podróżowania, a leżące u jego podstaw technologie mogą nadal służyć jako narzędzie niezbędne do lepszego przygotowania się na ewentualne przyszłe kryzysy zdrowotne, umożliwiając obywatelom i przedsiębiorstwom łagodzenie skutków chorób zakaźnych i zapewnienie odpowiedniej gotowości. Podobne wnioski sformułowano w sprawozdaniu specjalnym Europejskiego Trybunału Obrachunkowego¹¹.
- (3) Rozporządzenie (UE) 2021/953 przestanie obowiązywać z dniem 30 czerwca 2023 r.
- (4) Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) ustanowi globalną sieć cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych. Globalna sieć cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych jest

¹⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/953 z dnia 14 czerwca 2021 r. w sprawie ram wydawania, weryfikowania i uznawania interoperacyjnych zaświadczeń o szczepieniu, o wyniku testu i o powrocie do zdrowia w związku z COVID-19 (unijne cyfrowe zaświadczenie COVID) w celu ułatwienia swobodnego przemieszczania się w czasie pandemii COVID-19 (Dz.U. L 211 z 15.6.2021, s. 1).

¹¹ Zalecenie 3 – Opracowanie odpowiednich narzędzi unijnych na wypadek kryzysów w przyszłości: [sprawozdanie specjalne 01/2023: „Narzędzia ułatwiające podróżowanie po UE podczas pandemii COVID-19” \(europa.eu\)](#).

mechanizmem wspierającym weryfikację zaświadczeń wydawanych przez jej uczestników. Zaświadczeniami tego rodzaju byłyby początkowo zaświadczenia dotyczące COVID-19, natomiast na późniejszym etapie mogłyby obejmować również zaświadczenia związane z innymi dokumentami, takimi jak rejestry rutynowych szczepień i międzynarodowe świadectwo szczepienia lub profilaktyki do celów podróży międzynarodowych i ciągłości opieki.

- (5) Ustanowienie systemów łagodzących skutki globalnych kryzysów zdrowotnych dla podróży obywateli i przedsiębiorstw powinno być postrzegane jako główny filar unijnego programu gotowości. Uczestnictwo w globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO przyczyniłoby się do dostosowania norm dotyczących zaświadczeń zdrowotnych w skali światowej oraz do ustanowienia systemu uznawania cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych na potrzeby podróży międzynarodowych i ciągłości opieki.
- (6) W ramach struktury globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych opracowywanej przez WHO wykorzystuje się ramy zaufania, zasady i otwarte technologie związane z unijnymi cyfrowymi zaświadczeniami COVID. Należy zachęcać państwa członkowskie, aby przyłączyły się do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO jak najszybciej przed dniem 30 września 2023 r., pod warunkiem że będzie ona zgodna ze specyfikacjami technicznymi wydanymi zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/953. W celu zapewnienia sprawnego przejścia z systemu unijnych cyfrowych zaświadczeń COVID na globalną sieć cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO należy zwrócić się do państw członkowskich o wydanie, przed upływem okresu obowiązywania rozporządzenia (UE) 2021/953, nowych cyfrowych certyfikatów dla podpisujących dokumenty wykorzystywanych przy wydawaniu unijnych cyfrowych zaświadczeń COVID, aby zapewnić maksymalną prawidłowość techniczną tych zaświadczeń i zarejestrować je w unijnej bramie sieciowej.
- (7) Komisja zamierza zadbać o sprawne przejście państw członkowskich do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO, utrzymując unijną bramę sieciową do 30 września 2023 r. w sposób wspierający realizację celów niniejszego zalecenia. Aby to osiągnąć, Komisja zamierza finansować unijną bramę sieciową za pośrednictwem programu „Cyfrowa Europa” ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/694¹². Powinno to zapewnić państwom członkowskim i państwom trzecim podłączonym do unijnej bramy sieciowej wystarczająco dużo czasu na przyjęcie procedur niezbędnych do dołączenia do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO.
- (8) Wszyscy obywatele i rezydenci Unii podróżujący poza UE powinni mieć nadal do dyspozycji środki na potwierdzenie swojego statusu związanego z COVID-19, ilekroć jest to wyraźnie wymagane w związku z podróżą poza Unię. Brak takich środków dowodowych mógłby ograniczyć gotowość i zdolność pasażerów z Unii do podróżowania do niektórych miejsc docelowych, co z kolei mogłoby mieć negatywny wpływ na świadczenie usług transportowych. Ponadto różne warunki wydawania takich zaświadczeń w poszczególnych państwach członkowskich mogłyby wpłynąć na uczciwą konkurencję między przewoźnikami, jeżeli podróże międzynarodowe

¹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/694 z dnia 29 kwietnia 2021 r. ustanawiające program „Cyfrowa Europa” oraz uchylające decyzję (UE) 2015/2240 (Dz.U. L 166 z 11.5.2021, s. 1).

z niektórych państw członkowskich byłyby mniej uciążliwe ze względu na łatwą dostępność odpowiednich zaświadczeń COVID-19. W związku z tym po podłączeniu do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO państwa członkowskie powinny być również zachęcane do wydawania, na żądanie, zaświadczeń w formacie zgodnym ze specyfikacjami technicznymi określonymi w decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2021/1073¹³, w celu ułatwienia międzynarodowych podróży wszelkimi środkami transportu do państw trzecich wymagających takich zaświadczeń. Oprócz ułatwienia podróży międzynarodowych wydawanie takich zaświadczeń mogłoby przyczynić się do dostosowania norm dotyczących zaświadczeń zdrowotnych w skali światowej oraz do opracowania systemu uznawania cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych ułatwiających zapewnienie ciągłości opieki.

- (9) Państwa członkowskie powinny wydawać takie zaświadczenia, w tym w okresie przejściowym, w formacie cyfrowym lub papierowym, lub w obu tych formach. Przyszli posiadacze powinni być uprawnieni do otrzymania zaświadczeń w wybranej przez siebie formie. Informacje zawarte w zaświadczeniach powinny być również przedstawiane w formie czytelnej dla człowieka, co najmniej w języku urzędowym lub językach urzędowych wydającego państwa członkowskiego oraz w języku angielskim.
- (10) Upowszechnienie unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID za pośrednictwem globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO powinno umożliwić uznawanie i weryfikowanie zaświadczeń wydanych przed dniem 1 lipca 2023 r. i po tej dacie państwom trzecim, które nadal stosują wymogi związane z COVID-19 jako warunki wjazdu na swoje terytoria i które są podłączone do bramy sieciowej zapewniającej interoperacyjność ram zaufania ustanowionych na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/953 („unijna brama sieciowa”).
- (11) Należy unikać sytuacji, w których obywatel Unii lub osoba zamieszkała w Unii są proszeni o okazanie zaświadczenia COVID-19 w państwie trzecim i nie mogą go łatwo przedstawić, ponieważ system unijnych cyfrowych zaświadczeń COVID nie funkcjonuje – stanowiłoby to bowiem ograniczenie w podróżach międzynarodowych dowolnymi środkami transportu.
- (12) Z perspektywy osób podróżujących do Unii, ponieważ nie można wykluczyć ponownego wzrostu liczby przypadków COVID-19 lub wystąpienia innej choroby w dowolnej części świata, jedno lub kilka państw członkowskich mogłoby w przyszłości wprowadzić nowe środki ochrony zdrowia publicznego ograniczające wjazd na ich terytorium osób z państw trzecich. Chociaż wszelkie takie ograniczenia powinny być stosowane zgodnie z ogólnymi zasadami proporcjonalności i niedyskryminacji, mogą być uzasadnione względami interesu publicznego, a mianowicie ochroną zdrowia publicznego. Aby zapewnić odpowiednie uwzględnienie takich kwestii dotyczących zdrowia publicznego, państwa członkowskie powinny mieć nadal możliwość uznawania i weryfikacji zaświadczeń wydawanych przez państwa trzecie zgodnie z wysokimi normami określonymi obecnie w rozporządzeniu (UE) 2021/953. Jeżeli państwa członkowskie wymagają dowodu szczepienia, wyniku testu lub dowodu powrotu do zdrowia w związku z COVID-19 w celu uchylecia ograniczeń w podróżowaniu do Unii, powinny one

¹³ Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2021/1073 z dnia 28 czerwca 2021 r. ustanawiająca specyfikacje techniczne i zasady do celów wdrożenia ram zaufania unijnych cyfrowych zaświadczeń COVID ustanowionych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/953 (Dz.U. L 230 z 30.6.2021, s. 32).

uznawać dowody szczepienia, powrotu do zdrowia lub wyniki testów w związku z COVID-19 objęte uprzednio aktem wykonawczym przyjętym na podstawie art. 3 ust. 10 lub art. 8 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/953, zgodnie z podejściem określonym w zaleceniu Rady (UE) 2022/2548¹⁴.

- (13) Ponieważ wydawanie odpowiednich interoperacyjnych zaświadczeń może przyczynić się do ułatwienia międzynarodowych podróży do niektórych państw trzecich dowolnymi środkami transportu, należy zachęcić państwa członkowskie do zapewnienia, w tym w okresie przejściowym, aby podmioty świadczące transgraniczne usługi przewozu osób zobowiązane do wdrożenia środków ochrony zdrowia publicznego związanych z COVID-19 włączyły, w stosownych przypadkach, weryfikację takich zaświadczeń do procedur funkcjonowania transgranicznej infrastruktury transportowej, takiej jak porty lotnicze, porty oraz dworce kolejowe i autobusowe.
- (14) Rada wezwała Komisję do „zbada[nia] wartoś[ci] dodan[ej] cyfrowej wersji zaświadczeń o szczepieniu, uwzględniając przy tym doświadczenia z europejskimi infrastrukturami cyfrowymi i innymi istniejącymi narzędziami, takimi jak międzynarodowe świadectwo szczepienia lub profilaktyki”¹⁵. Podobne zmiany planuje WHO, która zamierza dalej rozwijać swoją globalną sieć cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych, aby wspierać – na przykład – cyfryzację międzynarodowego świadectwa szczepień i profilaktyki lub zaświadczeń o szczepieniu dotyczących szczepień rutynowych. Państwa członkowskie należy zatem zachęcać do aktywnego udziału w staraniach na rzecz dalszego rozwoju sieci, a także do wydawania, uznawania i weryfikowania – w stosownych przypadkach – innych rodzajów zaświadczeń o szczepieniu lub danych dotyczących zdrowia.
- (15) W okresie przejściowym do dnia 30 września 2023 r. oraz w celu zapewnienia płynnego przejścia na globalną sieć cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO państwa członkowskie, które nie przyłączyły się jeszcze do tej sieci, powinny nadal wydawać, na żądanie, zaświadczenia o szczepieniu, o wyniku testu i o powrocie do zdrowia w związku z COVID-19 w formacie zgodnym ze specyfikacjami technicznymi określonymi w decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2021/1073¹⁶. Ponadto jeżeli w tym okresie przejściowym państwa członkowskie wymagają dowodu szczepienia, wyniku testu lub powrotu do zdrowia w związku z COVID-19 w celu uchylecia ograniczeń w podróżowaniu do Unii, powinny one uznawać dowody szczepienia, powrotu do zdrowia lub wyniki testów w związku z COVID-19 uprzednio objęte aktem wykonawczym przyjętym na podstawie art. 3 ust. 10 lub art. 8 ust. 2

¹⁴ Zalecenie Rady (UE) 2022/2548 z dnia 13 grudnia 2022 r. w sprawie skoordynowanego podejścia do podróżowania do Unii podczas pandemii COVID-19 i zastępujące zalecenie Rady (UE) 2020/912 (Dz.U. L 328 z 22.12.2022, s. 146).

¹⁵ Konkluzje w sprawie szczepień jako jednego z najskuteczniejszych narzędzi zapobiegania chorobom i poprawy

zdrowia publicznego (2022/C 484/05) (Dz.U. C 484 z 20.12.2022, s. 18).

¹⁶ Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2021/1073 z dnia 28 czerwca 2021 r. ustanawiająca specyfikacje techniczne i zasady do celów wdrożenia ram zaufania unijnych cyfrowych zaświadczeń COVID ustanowionych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/953 (Dz.U. L 230 z 30.6.2021, s. 32).

rozporządzenia (UE) 2021/953, zgodnie z podejściem określonym w zaleceniu Rady (UE) 2022/2548¹⁷.

- (16) W tym samym okresie państwa członkowskie, które nie są jeszcze podłączone do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO, powinny również pozostać podłączone do unijnej bramy sieciowej, o ile Komisja utrzymuje taką bramę. Państwa członkowskie, które podłączyły się już do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO, powinny synchronizować informacje, które przesyłają do tej sieci, z unijną bramą sieciową.
- (17) Państwa członkowskie powinny nadać skuteczność niniejszemu zaleceniu od dnia 1 lipca, tj. następnego dnia po upływie okresu obowiązywania rozporządzenia (UE) 2021/953, aby uniknąć wszelkich ewentualnych zakłóceń, w szczególności w przypadku podróży międzynarodowych do państw trzecich nadal wymagających zaświadczeń COVID. W szczególności państwa członkowskie mogą wydać nowy cyfrowy certyfikat dla podpisujących dokumenty jedynie w okresie obowiązywania rozporządzenia (UE) 2021/953. Zachęca się je zatem do zapewnienia możliwie maksymalnej prawidłowości technicznej tego certyfikatu oraz do zarejestrowania go w unijnej bramie sieciowej przed upływem okresu obowiązywania rozporządzenia (UE) 2021/953 w dniu 30 czerwca 2023 r.
- (18) Do przetwarzania danych osobowych w ramach wykonywania niniejszego zalecenia zastosowanie ma rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679¹⁸. Państwa członkowskie powinny zatem stale zapewniać przestrzeganie odpowiednich przepisów prawa Unii dotyczących danych osobowych,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ZALECENIE:

Podłączenie do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO

1. Państwa członkowskie powinny przyjąć wszelkie niezbędne środki w celu podłączenia się do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych tworzonej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO), pod warunkiem że jest ona zgodna ze specyfikacjami technicznymi wydanymi zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/953. Zachęca się państwa członkowskie do uczynienia tego jak najszybciej przed dniem 30 września 2023 r.
2. Każde państwo członkowskie powinno wydać nowy cyfrowy certyfikat dla podpisujących dokumenty o możliwie maksymalnej prawidłowości technicznej i zarejestrować go w unijnej bramie sieciowej przed upływem okresu obowiązywania rozporządzenia (UE) 2021/953.
3. Rada z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji, by ułatwić płynne przejście z systemu unijnych cyfrowych zaświadczeń COVID do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO.

¹⁷ Zalecenie Rady (UE) 2022/2548 z dnia 13 grudnia 2022 r. w sprawie skoordynowanego podejścia do podróżowania do Unii podczas pandemii COVID-19 i zastępujące zalecenie Rady (UE) 2020/912 (Dz.U. L 328 z 22.12.2022, s. 146).

¹⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

Wydawanie i uznawanie zaświadczeń w ramach globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO

4. Po podłączeniu do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO państwa członkowskie powinny:
- a) wydawać, na żądanie, zaświadczenia o szczepieniu, o wyniku testu i o powrocie do zdrowia w związku z COVID-19 w formacie zgodnym ze specyfikacjami technicznymi określonymi w decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2021/1073;
 - b) wydawać zaświadczenia, o których mowa w lit. a), w formacie cyfrowym lub papierowym, lub w obu tych formach. Przyszli posiadacze powinni być uprawnieni do otrzymania zaświadczeń w wybranej przez siebie formie. Informacje zawarte w zaświadczeniach powinny być również przedstawiane w formie czytelnej dla człowieka, co najmniej w języku urzędowym lub językach urzędowych wydającego państwa członkowskiego oraz w języku angielskim;
 - c) jeżeli wymagają dowodu szczepienia, wyniku testu lub powrotu do zdrowia w związku z COVID-19 w celu uchylecia ograniczeń, nadal uznawać dowody szczepienia, powrotu do zdrowia lub wyniki testów w związku z COVID-19 uprzednio objęte aktem wykonawczym przyjętym na podstawie art. 3 ust. 10 lub art. 8 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/953 oraz zgodnie z podejściem określonym w tym rozporządzeniu;
 - d) zapewnić, aby podmioty świadczące transgraniczne usługi przewozu osób włączyły, w stosownych przypadkach, weryfikację zaświadczeń, o których mowa w lit. a), do procedur funkcjonowania transgranicznej infrastruktury transportowej, takiej jak porty lotnicze, porty oraz dworce kolejowe i autobusowe.

Dalszy rozwój globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO

5. Zachęca się państwa członkowskie do aktywnego udziału w staraniach na rzecz dalszego rozwoju globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO, w tym w odniesieniu do zaświadczeń dotyczących innych chorób i uwierzytelniania innych danych dotyczących zdrowia.

Okres przejściowy do dnia 30 września 2023 r.

6. Rada z zadowoleniem przyjmuje wyrażony przez Komisję zamiar utrzymania unijnej bramy sieciowej na potrzeby unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID w sposób, który wspiera realizację celów niniejszego zalecenia, do dnia 30 września 2023 r., w drodze udostępniania tej bramy sieciowej państwom trzecim i terytoriom, które zostały podłączone do bramy po przyjęciu przez Komisję aktów wykonawczych zgodnie z art. 3 ust. 10 lub art. 8 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/953, pod warunkiem że odpowiednie zaświadczenia tych państw trzecich i terytoriów będą nadal wydawane zgodnie z normami i systemami technologicznymi, które są interoperacyjne z ramami zaufania unijnej bramy sieciowej i które umożliwiają weryfikację ich autentyczności, ważności i integralności.
7. Do czasu podłączenia państw członkowskich do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO, o której mowa w pkt 1, oraz w okresie do dnia 30 września 2023 r. powinny one:

- a) pozostać podłączone do unijnej bramy sieciowej w zakresie, w jakim Komisja utrzymuje taką bramę;
 - b) nadal wydawać, na żądanie, zaświadczenia o szczepieniu, o wyniku testu i o powrocie do zdrowia w związku z COVID-19 w formacie zgodnym ze specyfikacjami technicznymi określonymi w decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2021/1073¹⁹;
 - c) wydawać zaświadczenia, o których mowa w lit. b), w formacie cyfrowym lub papierowym, lub w obu tych formach. Przyszli posiadacze powinni być uprawnieni do otrzymania zaświadczeń w wybranej przez siebie formie. Informacje zawarte w zaświadczeniach powinny być również przedstawiane w formie czytelnej dla człowieka, co najmniej w języku urzędowym lub językach urzędowych wydającego państwa członkowskiego oraz w języku angielskim;
 - d) jeżeli wymagają dowodu szczepienia, wyniku testu lub powrotu do zdrowia w związku z COVID-19 w celu uchylecia ograniczeń, nadal uznawać dowody szczepienia, powrotu do zdrowia lub wyniki testów w związku z COVID-19 uprzednio objęte aktem wykonawczym przyjętym na podstawie art. 3 ust. 10 lub art. 8 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/953 oraz zgodnie z podejściem określonym w tym rozporządzeniu;
 - e) zapewnić, aby podmioty świadczące transgraniczne usługi przewozu osób włączyły, w stosownych przypadkach, weryfikację zaświadczeń, o których mowa w lit. b), do procedur funkcjonowania transgranicznej infrastruktury transportowej, takiej jak porty lotnicze, porty oraz dworce kolejowe i autobusowe.
8. Państwa członkowskie podłączone do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO powinny również zapewnić, do dnia 30 września 2023 r., synchronizację informacji przesyłanych przez nie do unijnej bramy sieciowej oraz do tej sieci.
9. Państwa członkowskie powinny nadać skuteczność niniejszemu zaleceniu od dnia 1 lipca 2023 r., z wyjątkiem pkt 2, któremu należy nadać skuteczność przed dniem 30 czerwca 2023 r.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

¹⁹ Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2021/1073 z dnia 28 czerwca 2021 r. ustanawiająca specyfikacje techniczne i zasady do celów wdrożenia ram zaufania unijnych cyfrowych zaświadczeń COVID ustanowionych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/953 (Dz.U. L 230 z 30.6.2021, s. 32).